

2020-2021 Güz Dönemi
COG237 KENTSEL COĞRAFYA Dersi İzlenesi
(Syllabus for COG 237 Urban Geography Fall 2020-2021)

Dersin Kodu ve Adı (name of course): COG 237 KENTSEL COĞRAFYA (COG237 URBAN GEOGRAPHY)

Dersin Dönemi (semester): 2020-2021 Güz (fall) 2 year 1 term

Dersi Veren Kişi (instructor): Prof. Dr. E.Murat Özgür

Coğrafya Bölümü (Department of Geography) Oda (office) no: 404

E-mail: ozgur@ankara.edu.tr

Dersin Verildiği Birim (University, department):

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Bölümü

(Ankara University, Department of Geography)

Dersin Verildiği Düzey: Lisans (undergraduate)

Dersin Kredisi (course credit): 4 (ulusal kredi), 6 (ECTS)

Dersin Türü: Zorunlu (mandatory)

Dersin Günü, Saati ve Dersliği (day, time and classroom):

Salı (tuesday):	11.00-12.30	Piri Reis Dershanesi (Ana bina 409 nolu salon (Main building, classroom no: 409)
-----------------	-------------	---

Perşembe (thursday):	11.00-12.30	Piri Reis Dershanesi (Ana bina 409 nolu salon (Main building, classroom no: 409)
----------------------	-------------	---

Dersin Tanımlanması (course description): Dünya nüfusunun yüzde ellisi ve Türk halkının ¾'ü kentlerde yaşamaktadır. Kentsel Coğrafya; yapı formaları, insan etkileşimleri ve yerlerin çevresel görünümünün bütünleşmesini inceleyen bir sosyal bilimdir. Ders, kentlerin kökenleri ve büyümesini, küreselleşmenin kentler üzerindeki etkileri ve kentin sosyal görünümünü incelemektedir. Bu ders, tarihsel olarak ve 21^{inci} yüzyılda kentin ne demek olduğuna dair bir anlayış kazandıracaktır.

(Fifty percent of the global population and three fourths of Turkish people live in cities. Urban geography is the social science that investigates the integration of built forms, human interactions and the environmental aspects of places. Course examines origins and growth of cities, impacts of globalization on cities, and social landscapes of city. This course will bring an understanding of what it means to be "urban" historically and in the 21st century)

Dersin Hedefleri (aims of the course): 21^{inci} yüzyıl bir kentsel yüzyıl olarak tanımlanmaktadır. Biz dünya nüfusu bakımından bunun çıkarımlarını üç genel temayı göz önünde tutarak inceleyeceğiz: mevcut ve gelecek kentsel görünüm üzerindeki etkisi bakımından *kentsel gelişimin tarihi coğrafyası*; küresel ekonominin etkin gücü olarak *dünya kentleri*; ayrışma ve yoksulluk bağlamında *kentin sosyal coğrafyası*. Derste dikkat, kentleşme ve şehircilik, küreselleşme ve kentler gibi konulara verilecektir.

(The 21st century will be known as an urban century. We will examine the implications of this for the world's population by considering three general themes: an historical geography of urban development, considering their impact on existing and future urban landscapes; world cities as the powerhouses of the global economy; and, urban social geography, within the context urban poverty and segregation. Attention will be given to themes such as urbanization and urbanism, cities and globalization)

Arazi Gezisi (field-trip):

Ankara Kenti'nde tam gün arazi gezileri *All-day field trips in Ankara City*

(1)Ankara Kalesi ve Hamamönü Kentsel Yenileme Projesi

(1)Ankara Castle and Hamamönü Urban Renewal Project

(2)Ankara Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi

(2)Ankara Dikmen Valley Urban Transformation Project

Dönem Ödevi (term paper): (1)Yapılan arazi çalışması ile ilgili en az 10 sayfalık rapor. (2) Türkiye kentlerinin demografik sınıflandırması (TÜİK nüfus verileriyle)

Değerlendirme (assessment):

Ara sınav (midterm exam): %20

Yarıyıl sonu sınavı (final exam): %50

Dönem ödevi (term paper report): %15

Haftalık okuma raporları (weekly reading reports) %10

Derse katılım (participation): %5

Dersin Kaynakları (references):

Temel Kaynaklar:

Kaplan, D.; Wheeler, J.O. & Holloway, S. (2009). Urban Geography. 2nd Edition, Wiley.

Knox, P.L. & Pinch S. (2010). Urban Social Geography: An Introduction. 6th edition, Pearson Prentice Hall.

Knox, P. L., & McCarthy, L. (2005). *Urbanization: an introduction to urban geography* (2nd ed.). New York: Pearson Prentice Hall.

Diğer Kaynaklar:

Ertürk, H. Sam, N. (2011). Kentsel Yapı Kuramları. Kent Ekonomisi içinde, (s.91-117), Bursa: Ekin Kitabevi

Huot, J.L.; Thalmann, J.P. ve Valbelle, D. (2000). Kentlerin doğuşu. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Jackson, K. T. (1985). *Crabgrass frontier: the suburbanization of the United States*. New York: Oxford University Press, pp. 103-137.

Bruegmann, R. (2006). Poor, Misunderstood Sprawl. *New York Times*, July 9, section 14, p 11.

Davis, M. (2004). The Urbanization of Empire: Megacities and the Laws of Chaos. *Social Text*, 22(4), pp. 9-15.

Harris, R., & Lewis, R. (1998). Constructing a fault(y) zone: misrepresentations of American cities and suburbs, 1900-1950. *Annals of the Association of American Geographers*, 88(4), 622-639.

Tekeli, İ. (2011). Anadolu'nun Yerleşme Tarihinin Ana Tezlerini Geliştirme Sorumluluğu ve Bazı Örnekler. Anadolu'da Yerleşme Sistemi ve Yerleşme Tarihleri içinde (s.14-44), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları

Tekeli, İ. (2011). Başkent Ankara'nın Öyküsü. Anadolu'da Yerleşme Sistemi ve Yerleşme Tarihleri içinde (s.268-293), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Tekeli, İ. (2011). Kent, Kentleşme ve Türkiye Deneyimi. Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm içinde (s.27-48), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Tekeli, İ. (2011). Selçuklu Döneminde Türkleşmeye Başlayan Ankara'nın Öyküsü. Anadolu'da Yerleşme Sistemi ve Yerleşme Tarihleri içinde (s.252-267), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Dersin Kazanımları:

İnsan ortamlarında değişimin doğasını tanımlar ve örnekler.	1
Fiziksel ve beşeri çevre arasındaki karşılıklı ilişkileri tanımlar ve örnekler.	2
Farklı mekânsal ölçeklerdeki alanların çeşitlilik ve karşılıklı bağımlılıklarını tanımlar ve örnekler.	3
Toplumun ve dünyanın gündemindeki olaylara/gelişmelere duyarlıdır ve izler.	4
Alan bazlı araştırmaların spesifik içerikli araştırma tasarımını yapar ve uygular.	5

Dersin Kredisi: AKTS: 6,0 KREDİ: 4,0

Ders Kazanımlarının Program Yeterliliklerine Katkısı:

Yeterlilik	Katkı Düzeyi
PY1: İnsan ortamlarında değişimin doğasını tanımlar ve örnekler.	3
PY3:Fiziksel ve beşeri çevre arasındaki karşılıklı ilişkileri tanımlar ve örnekler.	4
PY4: Farklı mekânsal ölçeklerdeki alanların çeşitlilik ve karşılıklı bağımlılıklarını tanımlar ve örnekler.	4
PY6: Alan bazlı araştırmaların spesifik içerikli araştırma tasarımını yapar ve uygular.	4
PY22:Toplumun ve dünyanın gündemindeki olaylara/gelişmelere duyarlıdır ve izler.	4

Zaman Çizelgesi (course schedule):

HAFTA <i>Week</i>	TARİHLER <i>Dates</i>	KONU <i>Lecture Topic</i>	OKUMALAR <i>Readings</i>
1.		Ders alma işlemleri	
2.		Kurban Bayramı Tatili (<i>feast of the sacrifice holiday</i>)	
3.		DEĞİŞEN KENTSEL COĞRAFYA ALANINA GİRİŞ (<i>An Introduction to the Changing Field of Urban Geography</i>)	
		İzlenenin gözden geçirilmesi (<i>Review of syllabus</i>) Kentsel Coğrafyaya Giriş (<i>A Introduction to Urban Geography</i>) Kentsel Coğrafyanın Alanı (<i>Field of Urban Geography</i>) Kentsel Coğrafyanın Kökeni ve Gelişimi (<i>Origin and Evolution of Urban Geography</i>) Dört Gelenek (<i>Four traditions</i>): Fiziki Gelenek, İnsan-Çevre Geleneği, Bölgesel Gelenek ve Mekânsal Gelenek (<i>Physical Tradition, Human-Environment Tradition, Regional Tradition and Spatial Tradition</i>) Coğrafi Bilgi Bilimi ve Kentsel Coğrafya (<i>Geographic Information Science and Urban Geography</i>) Kentsel Coğrafyada Önemli Eğilimler (<i>Substantive Trends in Human Geography</i>)	Okuma yok
4.		KENTLERİN KÖKENLERİ ve GELİŞİMİ (<i>Origins and Development of Cities</i>)	
		Kentsel oluşumun ön koşulları (<i>Preconditions to urban formation</i>) Kentsel Doğuş Teorileri (<i>Theories of urban origins</i>) İlk Kentleşme Paternleri (<i>Patterns of early urbanization</i>) İlk Kentlerin Lokasyonları (<i>Locations of early cities</i>) Kentleşmenin Yayılması (<i>Diffusion of urbanization</i>) İlk Kent Devletler: Sümer Ülkesi <i>Early city-states: Sumeria</i> Diğer Antik Kentler (<i>Other ancient cities</i>) İmparatorluk Kentleri (<i>Imperial cities</i>) Kapitalist Ekonomi ve Yeni Ticaret Kentleri (<i>A capitalist economy and new trading cities</i>)	(1)Huot, JL.; Thalmann, JP. ve Valbelle, D. 2000. <i>Kentlerin Doğuşu</i> . Ankara: İmge Kitabevi Yayınları. (2)Maisels, CK. 1999. <i>Uygarlığın Yakındoğu'da Avcılık ve Toplayıcılıktan Tarıma Kentlere ve Devlete Geçiş</i> . Ankara: İmge Kitabevi Yayınları. (3)Tanilli, S. <i>Uygarlık Tarihi</i> . 25.Basım İstanbul: Cumhuriyet Kitapları.

		Sanayi Kentleri (<i>Industrial cities</i>)	
5.		TÜRKİYE'DE KENTSEL SİSTEMİN EVRİMİ (<i>Evolution of urban system in Turkey</i>)	
		Türkiye'de Yerleşme Sisteminin Evrimi (<i>Evolution of settlement system in Turkey</i>) Kentsel Gelişimin Dinamikleri	Tekeli, İ. 2011. Anadolu'nun Yerleşme Tarihinin Ana Tezlerini Geliştirme Sorumluluğu ve Bazı Örnekler. <i>Anadolu'da Yerleşme Sistemi ve Yerleşme Tarihleri</i> içinde (s.14-44), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları. Tekeli, İ. 2011. Selçuklu Döneminde Türkleşmeye Başlayan Ankara'nın Öyküsü. <i>Anadolu'da Yerleşme Sistemi ve Yerleşme Tarihleri</i> içinde (s.252-267), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları. Tekeli, İ. 2011. Başkent Ankara'nın Öyküsü. <i>Anadolu'da Yerleşme Sistemi ve Yerleşme Tarihleri</i> içinde (s.268-293), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
6.		KÜRESELLEŞME ve KENTSEL SİSTEM (<i>Globalization and Urban System</i>)	
		(1) Dünya Kentleri (<i>World cities</i>) Dünya kent hiyerarşisi (<i>World city hierarchy</i>) Dünya kentlerinin değişen işlevleri (<i>Changing functions of world cities</i>) Kapitalizm, güç ve dünya kentleri (<i>Capitalism, power and world cities</i>) Güçlü dünya kentleri (<i>Powerful world cities</i>) Dünya kenti ve Zenginlik Dünya Kentleri Arasındaki Bağlantı Dünya kentleri arasındaki etkileşim Çokuluslu Şirketler Örnek olay: İstanbul Kenti (<i>Case study: Istanbul City</i>)	
7.		TELEKOMÜNİKASYON ve KENT (<i>Telecommunications and City</i>)	
8.		KENTSEL ALAN KULLANIMI (<i>Urban Land Use</i>)	
		1) Kentsel Form ve Arazi Kullanımının Temelleri (<i>Foundations of urban form and land use</i>)	Knox, P.L. & McCarthy, L. 2005. <i>Urbanization</i> . Second edition, New Jersey: Pearson Prentice Hall. (s.115-137)

		(2)Değişen Metropolit form (<i>Changing metropolitan form</i>) (3)Kentsel Arazi Kullanımı: MİS ve Yöre Kentlerin Gelişimi (<i>Urban Land Use: CBD and the growth of suburbs</i>)	Knox, P.L. & McCarthy, L. 2005. <i>Urbanization</i> . Second edition, New Jersey: Pearson Prentice Hall. (s.139-169) Knox, P.L. & Pinch S. 2010. <i>Urban Social Geography: An Introduction</i> . 6th edition, Pearson Prentice Hall. (s.17-39) Kızılay MİS; Çevre Yolu Turu veya Eryaman Gezisi (araçla) Tekeli, İ. 2011. Kuramlarda Kent Merkezi. <i>Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm</i> içinde (s.49-58), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
9.		ÜRETİMİN GÖRÜNÜMLERİ (<i>Landscapes of Production</i>)	
10.		Ara sınav (<i>midterm exam</i>)	
11.		KENTSEL SOSYAL COĞRAFYA (<i>Urban Social Geography</i>)	
		İkametgâh Kaleidoskobu (<i>Residential kaleidoscope</i>) (1)Toplumsal Etkileşim (<i>Social interaction</i>) (2)İkametgâh Ayrışması (<i>Residential segregation</i>) Kentsel Sosyal Görünümlerin Temelleri (<i>Foundations of urban social landscapes</i>)	Ertürk, H. Sam, N. 2011. Kentsel Yapı Kuramları. <i>Kent Ekonomisi</i> içinde, (s.91-117), Bursa: Ekin Kitabevi
12.		KENTSEL KONUT PİYASALARI ve İKAMETGÂH HAREKETLİLİĞİ (<i>Urban Housing Markets and Residential Mobility</i>)	
		(1)Kentsel Konut Piyasaları: Yayılma, Bozulma ve Yenilenme (<i>Urban Housing Markets: Sprawl, Blight and Regeneration</i>) (2) İkametgâh Hareketliliği (<i>Intraurban Residential Mobility</i>)	
13.		AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERDE KENTLEŞME ve KENTSEL SORUNLAR (<i>Urbanization and Urban Problems in the Less Developed Countries</i>)	
		Ankara Kenti'nde tam gün arazi gezisi (1) <i>All-day field trip in Ankara City (1)</i> Ankara Kalesi ve Hamamönü Kentsel Yenileme Projesi <i>Ankara Castle and Hamamönü Urban Renewal Project</i>	Tekeli, İ. 2011. Kent, Kentleşme ve Türkiye Deneyimi. <i>Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm</i> içinde (s.27-48), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
14.			

	Ankara Kenti'nde tam gün arazi gezisi (2) <i>All-day field trip in Ankara City (2)</i> (2)Ankara Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi <i>(2)Ankara Dikmen Valley Urban Transformation Project) (1)</i>	Kaplan, D.; Wheeler, J.O. & Holloway, S. 2009. <i>Urban Geography</i> . 2nd Edition, Wiley. Knox, P.L. & McCarthy, L. 2005. <i>Urbanization</i> . Second edition, New Jersey: Pearson Prentice Hall. (s.139-169) Knox, P.L. & Pinch S. 2010. <i>Urban Social Geography: An Introduction</i> . 6th edition, Pearson Prentice Hall. (s.59-83 ve 165-186)

(1)Ankara Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Projeleri:

http://www.ankara.bel.tr/AbbSayfalari/Projeler/emlak/kaynak_gelistirme_2/kaynak_gelistirme_2.aspx

(2)Ankara Altındağ Hamamönü Kentsel Yenileme Projesi: <http://www.hamamonu.com.tr/source.cms.docs/hamamonu.com.tr.ce/langs.html>

